

105545

Vises Herr Utenriksråden:

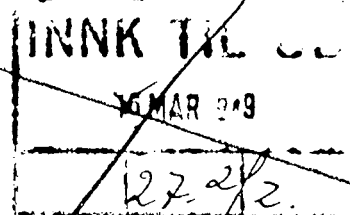
J.nr. 008934 UD.

1949

VICES POL. AVT.

60

P.M.

Det danske utkast til konvensjon om sivilpersoners deltageelse i krigshandlinger.

Efter min mening vil det være vanskelig for den norske regjering å støtte et forslag overensstemmende med det utkast til konvensjon som minister Georg C o h n har tilstillet mig, efter var samtale i Kjöbenhavn den 7.ds.

Jeg henviser til min beretning av 10.ds. om dr. Cohn's og min samtale, og skal her angående det foreliggende utkast bare bemerke følgende:

Så langt som arbeidet med revisjon av Genèvekonvensjonene nu er kommet, synes jeg det er særdeles vanskelig å fremlegge et utkast til en helst ny konvensjon, som i stor utstrekning omhandler de samme spørsmål som også de foreliggende utkast til Genèvekonvensjoner omhandler. Det ville ha vært ønskelig om den danske regjering på et tidligere stadium, senest på eksperkonferansen - våren 1947 - hadde kunnet ta disse spørsmål opp. Men skjönt man fra norsk side var villig til å støtte et dansk ønske om å bli innbudt til denne konferanse av de allierte fra verdenskrigen, og skjönt en dansk anmodning om å være med efter all sannsynlighet var blitt imøtekommet, tok det danske udenrigsministerium ikke noe skritt i denne retning. Å reise et så inngripende og i den grad radikalt forslag som det dr. Cohn har utarbeidet kan ikke godt gjøres når det forberedende arbeide

er nådd så langt som det er idag. Dertil kommer, som jeg har nevnt i min ovennevnte beretning, at den britiske regjering åpenbart vil arbeide for å få de foreliggende utkast til Genèvekonvensjoner sterkt beklippet nettop på de områder hvor dr. Cohn's utkast betegner en sensasjonell videreutvikling av det restriktive system for en okkupasjonsmakts handlefrihet, som man hittil er nådd frem til i de foreliggende utkast.

Angående de enkelte bestemmelser i det danske utkast: skal jeg bare anføre at der på den ene side nok finnes en rekke bestemmelser som både er rimelige og vel egentlig ikke går lenger enn den allerede nu gjeldende krigsrett, efter en fornuftig fortolkning. Dette gjelder eksempelvis bestemmelsene i artikkel 1 om at "civilpersoner som udöver nödvärge överfor utilladte handlinger" ikke skal kunne "straffes for sådanne handlinger, hvis de falder i fjendens hånd". Det gjelder bestemmelsene i art.3, punkt 2, om at der ikke skal være straff for "handling, der tilsigter at afværge eller formindske de skadelige følger af krigsforetagender, såsom slukning af ildebrände, tilintetgörelse af tidsindstillede bomber eller blindgængere, fjernelse og pleje af syge og sårede og anden lignende hjælp til mennesker og dyr". Likeledes bestemmelsen i punkt 6 i samme artikkel om straffefrihet når det gjelder "nödvärge överfor uberettigede handlinger fra de krigsförendes side". På den annen side möter man i forslaget også bestemmelser, som det vel må anses utelukket at noen krigsförende vil akseptere, og som det vel heller ikke er rimelig at de skal akseptere. Jeg sikter til den helt forbeholdsfrie bestemmelse i art.3, punkt 1, om at det ikke skal være straff for "medlemskab af en modstandsbevægelse og moralsk eller ökonomisk stötte til sådan". (Straffefriheten) tilsies altså uansett hva motstandsbevegelse videre tilsies straffefrihet

EC/sk.8/4.49.

es Utvalgsråden .

J.nr. 012151 'UD.

1949

Notat.

Diplomatkonferansen i Genève om Genève-konvensjonene.

Jeg har i dag hatt en telefonsamtale med formannen i Norsk Fangesamband, o.r.sakf. Cappelen. Jeg orienterte ham om stillingen ved åpningen av ovennevnte konferanse: at de forebyggende utkast fra den internasjonale Røde Kors-komité og Stockholms-konferansen i 1948 er stort sett tilfredsstillende fra norsk synspunkt, og minnet om at det spesielt var lyktes, på norsk og fransk initiativ, å få inn i innledningen til utkastet til konvensjon om sivilbefolkningen et forbud mot tortur, gjeldende også for de tilsluttede lands indre forhold, - altså overensstemmende med hva Fangesambandet i fjor så sterkt hadde fremsatt ønske om. Jeg fortalte ham også om det memorandum som den britiske regjering har fremlagt, gående ut på at denne regjering ikke er villig til å gå tilnærmelsesvis så langt som de foreliggende utkast gjør. Jeg sa ham at det kunne bli nødvendig for den norske delegasjon å akseptere en oppsivelse av den ene eller den annen bestemmelse som vi i og for seg gjerne ville ha, men hvis opprettholdelse kunne risikere å føre til at stormaktene, i første rekke Storbritannia, ville nekte å godta konvensjonene.

Herr Cappelen erklarte seg enig i dette standpunkt og sa at der ikke fra Fangesambandet ville fremkomme noen henvendelse nu i denne saks anledning.

8.april 1949.

F.B.

3/449. PC

J.nr. 012151 UD.

1948

Instruks

Utkast

INNKR TIL UD		
13 APR 3		
27	2	2

for den norske delegasjon til den "diplomatiske konferanse", som er sammenkalt til møte i Genève den 21. april 1948, for å utarbeide konvensjoner til beskyttelse av krigens ofre.

Delegasjonen bør arbeide for å oppnå konvensjoner som er mest mulig tilfredsstillende fra et humanitært synspunkt, og følge de linjer som er angitt ved de foreliggende utkast fra Den internasjonale Røde Kors-komité og Røde Kors-konferansen i Stockholm i august 1948. Dersom det viser seg nødvendig å gå med på mindre vidtgående og for så vidt mindre tilfredsstillende bestemmelser enn de hittil foreslåtte, i det øyemed å oppnå alle de vestlige stormakters godkjennelse av konvensjonene, er delegasjonen bemyndiget til dette.

I spørsmålet om sanitetets tjeneste for fienden under krig når det egne land er okkupert, bør delegasjonen opprettholde det standpunkt som fra norsk side, i strid med Den internasjonale Røde Kors-komités forslag, er gjort gjeldende på konferansen i Stockholm i 1948 og under skriftveksling mellom Norges Røde Kors og Den internasjonale Røde Korskomité.

I de spørsmål som kan melde seg i forbindelse med det eventuelle danske forslag overensstemmende med minister Cohn's brev til professor Castberg av 10. f.m., bør delegasjonen forholde seg i overensstemmelse med de synsmåter som er gjort gjeldende i P.M. av delegasjonens formann, datert 12. s.m.

Det forutsettes at delegasjonen innhenter Utenriksdepartementets instruks i slike spesielle tilfelle av vesentlig betydning, hvor delegasjonen ikke finner det klart hvilket standpunkt den bør innta i saken.